

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

201901432

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2020002549

Datum 21 januari 2020
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019052240

Onze referentie
2020002549

Uw referentie
201901432

Uw brieven van
22 oktober 2019 en
9 januari 2020

Geachte heer

Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag van de hoorzitting en aanvullende stukken.

Uit het verslag en de aanvullende stukken komen geen feiten of omstandigheden naar voren die Zorginstituut Nederland aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies hierbij als definitief beschouwen.

U heeft het Zorginstituut gevraagd om in te gaan op het verweer van verzoekster. Het Zorginstituut merkt naar aanleiding van het verweer het volgende op.

In het voorlopig advies van het Zorginstituut wordt ingegaan op de indicaties voor bariatrische chirurgie. Dit zijn een BMI ≥ 40 kg/m en BMI 35-40 kg/m in combinatie met ernstige comorbiditeit, op voorwaarde dat de patiënt voldoende gezond is om anesthesie en chirurgie te ondergaan en bereid is mee te werken aan levenslange follow-up. Bij comorbiditeit moet gedacht worden aan ernstige, met obesitas geassocieerde comorbiditeit, zoals: slaap apnoe syndroom, botdichtheid, metabole en endocriene stoornissen (bijv. diabetes mellitus type 2, schildklierafwijkingen en hypertensie), gastro-oesofagale reflux, hart- en vaatziekten, verschillende vormen van kanker, steatose, 'non alcoholic hepatic steatosis' (NASH), galsteenlijden, artrose, ademhalingsproblemen, jicht, infertiliteit, menstruatiestoornissen en longfunctie stoornissen. Tenslotte mogen er geen contra-indicaties voor de ingreep zijn. Geconcludeerd werd dat verzoekster geen indicatie heeft voor bariatrische chirurgie, omdat er o.a. geen noodzaak vanwege ernstige medische comorbiditeit bestaat.

De vertegenwoordiger van verzoeker stelt dat de genoemde aandoeningen niet direct ernstig of spoedeisend zijn, maar wel als zodanig beschouwd worden. Verzoekster kan niet volgen dat deze aandoeningen wel een indicatie vormen voor bariatrische chirurgie en haar prolaps niet.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
21 januari 2020

Onze referentie
2020002549

De genoemde voorbeelden van comorbiditeit in de standpunten van het Zorginstituut zijn gebaseerd op onder meer de richtlijn morbide obesitas en de IFSO (International Federation for the Surgery of Obesity and metabolic disorders) criteria.¹

Verder is er bij verzoekster geen sprake van een adequaat multidisciplinair voortraject waardoor zij ook geen aanspraak kan maken op vergoeding ten laste van de basisverzekering.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

....
Hoofd afdeling Zorg

¹ Richtlijn morbide obesitas. Te raadplegen via:
https://richtlijnen database.nl/richtlijn/morbide_obesitas/morbide_obesitas_-_korte_beschrijving.html
International Federation for the Surgery of Obesity and metabolic disorders selection criteria:
<https://www.ifso.com/are-you-a-candidate/>

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019052716

Datum 28 oktober 2019
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019052240

Onze referentie
2019052716

Uw referentie
201901432

Uw brief van
22 oktober 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 22 oktober 2019 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van bariatrische chirurgie.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 6 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Situatie verzoekster

Bij verzoekster is sprake van mictieklachten (problemen bij het plassen) en prolapsklachten op basis van een cystocele graad 2 (voorwandverzakking = de voorkant van de vagina is naar beneden gezakt en de blaas zakt daarbij mee).¹ Verzoekster heeft daarnaast overgewicht (BMI 35-36). De behandelend (uro)gynaecoloog geeft aan dat er een indicatie is voor een reconstructieve operatie (herstellen van de verzakte voorwand = voorwandplastiek), maar alleen als verzoekster een normaal gewicht heeft.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
28 oktober 2019

Onze referentie
2019052716

Omdat verzoekster, vanwege de ernst van haar klachten, zo snel mogelijk gewicht wil verliezen is verzoekster naar de Nederlandse Obesitas kliniek (NOK) gegaan. De NOK geeft aan (brief d.d. 19 juli 2018) dat verzoekster niet in aanmerking komt voor bariatrische chirurgie. Verzoekster voldoet volgens de NOK niet aan de door IFSO (International Federation for the Surgery of Obesity and metabolic disorders) gestelde criteria voor een maag verkleinende operatie. Daarna is verzoekster naar het ZNA Obesitascentrum Stuivenberg in België gegaan. Deze kliniek heeft bij verweerder een aanvraag ingediend voor bariatrische chirurgie. Verzoekster stelt dat een bariatrische operatie de enige mogelijkheid voor haar is omdat een uro-gynaecologische operatie noodzakelijk is en deze alleen uitgevoerd kan worden als haar gewicht sterk afneemt. Omdat verzoekster lijdt aan een eetstoornis zou regulier afvallen voor haar onmogelijk zijn.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van bariatrische chirurgie afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat verzoekster niet voldoet aan de criteria voor bariatrische chirurgie. Hierbij wordt de richtlijn gevolgd van Partnerschap Overgewicht Nederland en de richtlijn Morbide Obesitas. Aan de operatie zijn geen ernstige gezondheidsklachten (comorbiditeiten) ten grondslag gelegd die zijn gerelateerd aan het overgewicht.

Beoordeling

Zorginstituut Nederland heeft in verschillende standpunten aangegeven onder welke voorwaarden (indicaties) en met welke technieken bariatrische chirurgie voor vergoeding in aanmerking komt ten laste van de basisverzekering.² Bariatrische ingrepen zijn over het algemeen complex en alleen effectief als er een zorgvuldige indicatiestelling plaatsvindt en als er een adequaat voor- en natraject is. In verschillende eerdere adviezen heeft het Zorginstituut het belang aangegeven van een adequaat voor- en natraject.³ Onder een multidisciplinair voortraject wordt verstaan: de betrokkenheid van een internist⁴, diëtist en psycholoog/psychiater; als voorwaarde kan worden gesteld dat één van de begeleiders of de huisarts daarbij de regiefunctie heeft vervuld.

¹ graad 2: de uitstulping door de verzakking komt niet voorbij de ingang van de vagina, ook niet bij persen

² Zorginstituut Nederland, Standpunt bariatrische chirurgie, 19 mei 2014. Te raadplegen via: <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2014/05/19/standpunt-bariatrische-chirurgie>
Zorginstituut Nederland, Standpunt Bariatrische chirurgie bij kinderen en jeugdigen met ernstige obesitas, 12 november 2012. Te raadplegen via: <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2012/11/12/bariatrische-chirurgie-bij-kinderen-en-jeugdigen-met-ernstige-obesitas>

³ Zie o.a. zaaknummers: 27080715, 2012100490, 2010148483, 2012100488, 2018000031, 2018015652. Te raadplegen via: <https://www.kpzv.nl/>

⁴ <http://richtlijnen database.nl/richtlijn/morbide-obesitas/indicatiestelling-van-morbide-obesitas.html#overwegin>
qen. Benaderd oktober 2019

Indicaties voor bariatrische chirurgie zijn: BMI \geq 40 kg/m en BMI 35-40 kg/m in combinatie met ernstige comorbiditeit, op voorwaarde dat de patiënt voldoende gezond is om anesthesie en chirurgie te ondergaan en bereid is mee te werken aan levenslange follow-up.⁵ Bij comorbiditeit moet gedacht worden aan ernstige, met obesitas geassocieerde comorbiditeit, zoals: slaap apnoe syndroom, botdichtheid, metabole en endocriene stoornissen (bijv. diabetes mellitus type 2, schildklierafwijkingen en hypertensie), gastro-oesofagale reflux, hart- en vaatziekten, verschillende vormen van kanker, steatose, 'non alcoholic hepatic steatosis' (NASH), galsteenlijden, artrose, ademhalingsproblemen, jicht, infertiliteit, menstruatiestoornissen en longfunctie stoornissen. Tenslotte mogen er geen contra-indicaties voor de ingreep zijn. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan psychiatrische/psychologische stoornissen, zeker daar waar sprake is van eetstoornissen.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
28 oktober 2019

Onze referentie
2019052716

Uit de beschikbare gegevens in het dossier blijkt niet dat verzoekster voldoet aan de criteria voor bariatrische chirurgie. Zo is geen sprake van een adequaat multidisciplinair voortraject en verder is er geen noodzaak vanwege ernstige medische comorbiditeit. Een verzakking is niet gevaarlijk of zodanig spoedeisend dat een operatie niet uit te stellen is.

Conclusie

Verzoekster is niet naar inhoud en omvang redelijkerwijs aangewezen op bariatrische chirurgie. De behandeling komt daarom niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

Hoofd afdeling Zorg

⁵http://richtlijndatabase.nl/richtlijn/morbide_obesitas/indicatiestelling_van_morbide_obesitas.html#overwegin_qen. Benaderd oktober 2019